

شناسه دستور	قوانین، مقررات و رویه اجرایی - دستور جلسه شماره (۱)	تاریخ	۱۴۰۱/۰۶/۲۸
مرجع طرح	شورای های گفت و گوی کرمان، سمنان، خراسان رضوی، خراسان جنوبی		
عنوان	درخواست بازگشت ضوابط مربوط به بازگشت واحد های تولیدی یا وثایق تملک شده به مالک قبلی در دستورالعمل های بانکی (اقاله)		
شرح دستور	<p>بر اساس ماده ۱۱ دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ در صورتی که مال مازاد از جمله ی وثایق تملیکی باشد، مؤسسه اعتباری موظف است نحوه و زمان مزایده را حداقل ده روز قبل از مزایده به اطلاع مالک قبلی آن برساند. در صورتی که مالک قبلی قبل از بازگشایی پاکت های مزایده کتبا اعلام آمادگی نماید، مؤسسه اعتباری موظف است مال مازاد را به مالک قبلی آن واگذار نماید. مبلغ قابل دریافت بابت واگذاری اموال مازاد به مالک قبلی که باید نقدا پرداخت گردد، معادل با اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه ی دین تا تاریخ واگذاری مال مازاد به علاوه سایر هزینه هایی است که مؤسسه اعتباری در اجرای وثیقه، تملک مال، نگهداری و مزایده آن متحمل شده است، می باشد.</p> <p>و تبصره ۲ ماده ۸ آیین نامه نحوه واگذاری دارایی های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانک ها مصوب شماره ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ مورخ ۱۷۵۰۴۳/۴۳۶-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰</p> <p>چنانچه قبل از فروش وثایق، مشتری کل مطالبات بانک شامل اصل، سود و جرایم مترتبه را تأمین نماید، بانک موظف به فک و اعاده وثیقه خواهد بود (اقاله)، در این صورت بانک حق هیچگونه تقسیط یا بخشودگی جرایم را نخواهد داشت.</p> <p>اما در بخشنامه شماره ۰۰/۷۲۰۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۰ بانک مرکزی اعلام شده که در یکپهزار و سیصد و چهاردهمین جلسه شورای پول و اعتبار مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸، ماده ۱۱ دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ حذف می گردد و هیئت وزیران نیز در بند ۲ مصوبه شماره ۱۵۰۹۳۷/ت۵۸۰۹-هـ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۹ آیین نامه نحوه واگذاری دارایی های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانکها موضوع مصوب شماره ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ مورخ ۱۷۵۰۴۳/۴۳۶-هـ مورخ ۱۳۸۶/۱۰/۳۰ را لغو نمود.</p> <p>در ادامه و پس از اعتراضات گوناگون از سوی فعالین اقتصادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با همکاری و هماهنگی دستگاهها و مراجع ذی ربط و در اجرای یکی از تکالیف محوله توسط شورای پول و اعتبار دایر بر لزوم اتخاذ تدابیر مقتضی برای جلوگیری از تعطیلی واحدهای تولیدی و تسهیل بازگشت بنگاه های تولیدی نیمه فعال و راکد که در ایفای تعهدات خود به شبکه بانکی کشور با مشکل مواجه شده بودند، «دستورالعمل تعیین تکلیف دارایی های واحد تولیدی در جریان تملک باتملک شده توسط مؤسسات اعتباری» را تدوین و برای تصویب نهایی به شورای پول و اعتبار ارایه نمود. ضوابط مذکور در یکپهزار و سیصد و بیست و هشتمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۵ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید در بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۰۰۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ از سوی بانک مرکزی به شبکه بانکی کشور ابلاغ شد.</p> <p>در دستورالعمل یادشده، واگذاری دارایی های واحد تولیدی تملک شده به مالک قبلی آن، منوط به درخواست مكتوب مالک قبلی، از طریق مذاکره و به صورت نقدی و اقساطی تحت شرایط مندرج در دستورالعمل امکان پذیر شده است. اما به عبارت ساده تر، این دستورالعمل تنها اقاله دارایی های واحد تولیدی که زمین، ساختمان، ماشین آلات و سایر دارایی های ثابت واحد تولیدی که در جریان تولید مورد استفاده قرار می گیرند را شامل می شود و سایر دارایی ها و وثایق واحد تولیدی از جمله واحدهای مسکونی و همچنین سایر اشخاص شامل این دستورالعمل نمی باشد.</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • قبل از حذف مقررات مربوط به اقاله چنانچه مشتری پیش از فروش وثایق، کل مطالبات بانک شامل اصل، سود و جرایم مترتبه را تأمین می نمود، بانک موظف به فک و اعاده وثیقه بود. اما در حال حاضر کلیه وثایق یا دارایی ها تحت تملک موسسه اعتباری از طریق قوانین عمومی دیگر اعم مزایده یا سایر روش ها واگذار می گردد و مالک قبلی می بایست مانند دیگر اشخاص در مزایده شرکت نماید. • ایجاد مانع و کاهش انگیزه برای فعالین اقتصادی به منظور احیای واحد های تولیدی تملک شده توسط بانکها • کاهش نقدینگی تحت اختیار بانک ها و حبس آن در برخی دارایی های ثابت و کمتر نقد شونده • محدود کردن امکان اقاله تنها به دارایی های واحدها تولیدی (با توجه به اینکه اغلب بانک ها تمایل به اخذ وثایق خارج از طرح ها و یا واحدهای تولیدی دارند) 	<p>ایرادات و مشکلات مطروحه</p>
<p>تمامی نمایندگان بخش خصوصی از استان های خراسان شمالی، سمنان، خراسان رضوی و کرمان خواستار بازگشت اقاله به مقررات بانکی بودند و بر اساس نظر نماینده شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان کرمان، چون ماده ۱۱ دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ روی پرداخت نقدی تاکید دارد و اعضای شورای پول و اعتبار معتقد بودند که بخش خصوصی توان پرداخت ندارد، در نتیجه این مواد را لغو کردند و خواستار جایگزینی بخش نامه های جدید شدند؛ اما در عمل نتیجه عکس هدف اصلی شد.</p> <p>بر اساس صحبت های نماینده بانک مرکزی تنها شیوه موجود برای واگذاری اموال توسط بانکها مزایده می باشد و جلسات متعددی در کمیسیون های فرعی شورای پول و اعتبار نیز با توجه به درخواست های دریافتی از طریق ذینفعان برای اصلاح مقررات موجود در حوزه بازگشت اموال تملیکی برگزار شده است. ضمن آنکه این موضوع در دستور کار صحن شورای پول و اعتبار می باشد.</p>	<p>کارگروه کارشناسی مورخ ۱۴۰۰/۰۸/۱۷</p>
<p>به شورای پول و اعتبار پیشنهاد شود مقررات مربوط را به نحوی اصلاح نماید که بر اساس آن موسسه اعتباری موظف باشد نحوه و زمان مزایده وثایق تملیکی را حداقل ۳۰ روز قبل از مزایده، به اطلاع مالک قبلی آن برساند. در صورتی که مالک قبلی پیش از بازگشایی پاکت های مزایده کتبا اعلام آمادگی نماید، موسسه اعتباری موظف باشد مال مذکور را مطابق مقررات ناظر بر قرارداد فروش اقساطی به مالک قبلی واگذار نماید. ضمن آنکه قیمت فروش اقساطی این اموال با توجه به قیمت تمام شده و سود دوران اقساط تعیین خواهد شد.</p>	<p>پیشنهاد های دبیرخانه</p>
<ol style="list-style-type: none"> ۱. دستورالعمل نحوه واگذاری اموال مازاد مؤسسات اعتباری مصوب ۱۳۹۹/۰۳/۲۷ ۲. آیین نامه نحوه واگذاری دارایی های غیر ضرور و اماکن رفاهی بانک ها مصوب شماره ۱۷۵۰۴۳/ت/۴۳۶ هـ ۳۰ مورخ/۱۳۸۶/۱۰/۱۰ ۳. بخشنامه شماره ۰۰/۷۲۰۲۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۱۰ بانک مرکزی ۴. مصوبه شماره ۱۵۰۹۳۷/ت/۵۸۰۹ هـ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۹ هیئت وزیران ۵. بخشنامه شماره ۰۰/۳۳۰۰۸۳ مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ 	<p>فهرست مستندات و مدارک پشتوانه</p>